

Učiteljski Tovariš.

Glasilo avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva.

Vsebina: Naznanilo. — Slovenje-štajerskemu učiteljstvu! — Z orožjem v roki in v rezervi — na Amonite! — Pisarna za zdravljenje naših bolnih stanovskih, družabnih, uradnih, književnih, narodnostnih in političnih razmer. — Dopisi. — Društveni vestnik. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služb. — Inserat.

Naznanilo.

Na tem mestu smo že večkrat naznanili, da je sedaj uredništvo našega lista v Idriji in ne več v Ljubljani. Vkljub temu pošiljajo nekateri dopisniki še vedno svoje dopise v Ljubljano, kar provzroča dostikrat zamudo. To velja zlasti za c. kr. okrajne šolske svete. Naznanjamo torej še enkrat, da se glasi sedaj naš naslov samo:

Uredništvo „Učiteljskega Tovariša“ v Idriji.

Slovenje-štajerskemu učiteljstvu!

Viribus unitis.

V organizaciji je moč. Da so te besede resnične, o tem ni dvoma, zakaj dandanes skoro vsi slojevi hite pod okrilje organizacije, zavedajoč se, da morejo le od nje pričakovati boljše bodočnosti.

Tudi učiteljstvo je v tem oziru storilo velikanski korak. Z mladeniškim ponosom se ozira na svojo organizacijo, ki je tesna, nepretrgljiva vez, ki spaja vesoljno zavedno napredno učiteljstvo naše širše očetnjave.

Mimo drugih učiteljskih zvez mnogojezične Avstrije je za nas avstrijske Jugoslovane velevažna naša dična »Zaveza«. Ona združuje večino avstrijskih jugoslovanskih učiteljev. Imamo pa tudi deželne združbe, da je vez tem močnejša. Kranjci imajo svoje deželno učiteljsko društvo, Primorci in Štajerci tudi.

V vsaki deželi ima učiteljstvo svoje ožje interese. Zato se je osnovala za Spodnji Štajer »Zaveza slov. štajerskih učiteljev in učiteljic«. Le-ta ima svoj prvi občni zbor o Veliki noči v Celju. Skoro vsa spodnještajerska učiteljska društva obkrojuje ta »Zaveza«, samo dve društvi hočeta čakati bodočnosti. O tej »Zavezi« so še vedno različna mnenja. Večina učiteljstva se ogreva za »Zavezo«, jo smatra kot prepotrebno, dočim se pa nekaterikom zdi nepotrebna, češ, da je itak preveč združb. Da se pa stališče glede »Zaveze« popolnoma pojasni, se je odločil upravni odbor, da postavi na dnevni red prvemu občnemu zboru kot najvažnejšo točko: »Kaj hočemo?«

Uverjeni bodite, tovariši, da je tudi nam Spodnještajercem potreba ožje zveze, da enotno postopamo v vprašanih tičočih se edino nas.

Časi so resni. Čuvajmo, da nas ne zasačijo nepripravljenih. Učiteljstvo in šola imata še vedno dosti sovražnikov.

Dela je tudi mnogo. Zadnja leta se nam je bojevati toliko, da bi v resnici že lahko omagali, če ne bi imeli zavesti, da se bojujemo za sveto in pravično stvar. Dasiravno smo si v žadnjem času nekoliko priborili, vendar ne smemo odnehati, če hočemo priti do popolne zmage. Delovati moramo tudi na to, da si učiteljstvo pribori zastopstvo v različnih korporacijah, kjer odločujejo v učiteljskih in šolskih vprašanih, kakor n. pr. v deželnih zbora in državnem zboru. Ali nima opraviti pri tem tudi »Zaveza?« Tako je še važnega marsikaj! Zato pa ravnajmo skupno, združeno, več glav ve več.

Dolžnost vsakega zavednega spodnještajerskega učitelja je, pa tudi stanovska zavednost zahteva, da se udeleži prvega občnega zbora »Zaveze slov. štajerskih učiteljev in učiteljic« v Celju dne 5. aprila t. l.

Pogrešati tudi ne smemo svojih šolskih nadzornikov in drugih zastopnikov, ki odločujejo o naših koristih in potrebah. Če hočejo biti čuvaji naših pravic, če hočejo pospeševati koristi šolstva in učiteljstva, nas morajo poznati! A če nas hočejo poznati, morajo zahajati v našo sredo, morajo čutiti z nami, morajo vedeti, kako smo zavzeti za svoje pravice, morajo vedeti, kaj hočemo, kaj zahtevamo.

Na veselo snidenje torej o Veliki noči v Celju!

Z orožjem v roki in v rezervi — na Amonite!

(Dalje.)

Stem smo pojasnili dovolj jasno individualnost klerikalizma. Dokazali smo, da ni prav nič izbirčen v boju za dosego svojega ideala. Takoimenovano klerikalno geslo »namen posvečuje sredstva«, ima glavno nalogo v tem boju. Laž jim je vsakdanja reč, resnica jim je dobra, kadar se jim zdi. Resnica, božja hčerka, bi morala biti tem ljudem sveta, a jo zamučujejo, da lažje dosežejo svoj namen, ker posvečuje namen sredstva. Njihovo časopisje je padlo globoko v brezversko nesramnost, in po njem se pohujšuje naš narod z